

LENGYEL JÁNOS

AZ IRODALMI ALAKOK VÉDEGYLETE

„A világot gyilkosok építik.”
Ser Sandor Clerane

Amikor Mitracsek Ödön, hogy ezúttal némi hivatalos ízt kölcsönözzenek a megszólításnak, az Édes Annával való találkozásának elmesélése közben, lelépett a színről, az ügyvédhez sietett. Hosszasan tárgyaltak, aztán a Belvárosba indult, hogy felkeressen egy újabb érdekvédelmi szervezetet. Ez kicsit más, mint a szakszervezet, amiben főként, a magyar irodalom kitárlt alakjai tömörültek. Az Irodalmi Alakok Védegylete tulajdonképpen világszervezet, ami azt jelenti, hogy külföldiek is a tagjai lehetnek, mint ahogy vannak is a különböző szekciókban.

Színes plakátok borították a terem minden falát. A bejárattól balra és jobbra kopott bőrfotelok. Valamikor feketére tervezték őket ügyes kezek, okos elmék. Talán ezekben még Szinbád, Hannibál tanár úr vagy éppen Kopjáss István, esetleg gróf Pongrácz István is üldögélt. Mitracsek nem ült le, pedig volt hely, csak hárman várakoztak a helyiségben. Hogy elüsse az időt, a plakátokat nézegette, holott már mindegyiket látta, elolvasta. Nem először jár itt. Amikor elhatározta, hogy a rajta esett sérelem miatt az író t perbe fogja, első útja ide vezetett. A Költött Irodalmi Alakok Védegylete tárt karokkal fogadta, hiszen anno éppen ezért hozták létre, bár a panaszát felvevő tisztviselő rögtön megvallotta, hogy ilyen esettel korábban még nem volt dolguk. Eddigi praxisukban nem akadt olyan ügyfelük, aki a saját íróját akarta perbe fogni. De hát mindennek eljön az ideje, Mitracsek ügye pedig a jövőben hivatkozási alap lehet, jogi precedens. Hatékonyságukat jól érzékelteti, hogy olyan több évszázados konfliktusokat sikerült megnyugtatóan rendezni, mint a Vuk és a Simabőrű közötti ellentét.

Mitracseken kívül még két egyén tartózkodott a váróteremben. Egyikük csendben olvasott, de a másik láthatóan ideges volt. Hol leült, hol felállt, túltengett benne a feszültség. Időközönként letörölte az izzadságot kopasz fejéről, kezében sapkáját szorongatta. De a legfurcsább az volt, amikor vá-

ratlanul szoborrá merevedett, és mint egy élő útjelző, karjával Nyugat felé mutatott. Mitracsek odalépett az ablakhoz, és kinézett abba az irányba, amerre a kopasz kecskeszakállas férfi integetett. Odalenn egy kezdő építkezés mély gödre tátongett. Mitracseket egy idő után már komolyan kezdte idegesíteni ez az idegesítő alak, hiszen már eleve idegesítő volt. Valóban idegesítő lehet a háromszoros szóismétlés egyazon mondatban.

A másik, a tömött bajszú, ősz hajú férfi, aki rangjelzés nélküli egyenruhát viselt, amolyan proletár szabású fazont, amiben a keretlegények anno emberek millióit gyilkolták halomra. Lassan, kimérten mozgott, mintha fájdalommal járna számára minden mozdulat. Gondolom, nem csupán Mitracsek ismerte fel a jellegzetes kaukázusi vonásokkal bíró idős embert. Ha lehet ezt embernek nevezni. A Weekelicks kiszivárogtatott egy CIA-jelentést, amiben az állt, hogy a két férfit bizonyos egyének lepecsételt vonaton, lepecsételt kocsiban hozták elő a történelem lomtárából.

– Jozsif, szerinted mit keresünk mi itt? – fordult a tömött bajszúhoz az izgága kopasz.

Iljics elvtárs, vedd elő a levelet, amit neked küldtek, és minden világos lesz a számodra – válaszolta. Engedd meg, hogy figyelmesen elolvassam a neked címzettet, utána már többet fogok tudni én magam is.

Ide eredetileg a fenti szöveget grúzul is be akartam gépelni, de nem sikerült beszereznem a kellő billentyűzetet. Képzelem, milyen gondban lehet egy gépíró nő mondjuk Kínában vagy Japánban. (L. J.) Az irodalmi hitelesség és a történelmi emlékezett kedvéért leközlöm a teljes levelet.

*

Jozsif Viszárionovics Sztálinnak!

Címezve: a Kénköves Pokol legmélyebb bugyrába.

Engedje meg nekem, hogy ne szólítsam elvtársamnak, kétlem, hogy valaha volt-e valakinek az elvtársa, az úr megszólítást pedig bűn lenne a számra venni egy olyan ember esetében, mint amilyen Ön. Az életműve árnyékában nem is tudom, hogy egyáltalán emberszámba vegyem-e. Aki ilyen bestiális dolgokat elkövet, vagy csak parancsot ad az elkövetésükre, az csak a gonosz megszállottja, vagy maga a Sátán földi helytartója lehet.

A háború után elhurcolt kárpátaljai emberek, főként magyarok és németek, a megnyomorított, eltiport családok nevében ragadtam tollat. Ismerve

tébolyodásig feszülő kegyetlenségét, egy percig sem gondoltam, hogy szemernyit is sikerül meghatnom soraimmal, ezért eredeti szándékomat felhagyva, eltekintek a népünket ért veszteségek számszerű adatainak felsorolásától. Lelkiismeret-furdalása csak annak lehet, akinek van lelkiismerete. Én még azt is megkérdőjelezem, hogy egyáltalán ember voltál-e?

Bocsánatot kérek az indulataim elhatalmasodásából fakadó személyeskedésért. Sajnos, én is elszenvedője voltam annak a végzetes folyamatnak, amikor a dicsőséges Vörös Hadsereg, azok elkeseredett ellenkezése ellenére, felszabadította a Kelet- és Közép-Európa szerencsétlen népeit.

Én is az elhurcoltak között voltam, akiket a felszabadító vörös horda katonái háromnapos munkára kényszerítettek. Életösztönöm megsúgta, hogy ebből csak baj lehet, de attól félttem, ha nem jelentkezem, a családom kerül veszélybe. Évekkel korábban értesültem a proletár államban rendszeresített maffiamódszerekről, bármelyik szicíliai vagy nápolyi keresztapa beiratkozhatott volna a Sztálin Akadémiára, hogy továbbképzést kapjon brutalitásból.

Szerencsém volt, amíg gyalogosan vándorogtunk a szolyvai gyűjtőtábor felé, a keretlegények alaposan lerészegedtek. A vodka ezúttal a kezemre játszott. Már alkonyodott, amikor egy megfelelő pillanatban kiléptem a sorból és elrejtőztem a fenyőfák között. Valószínűleg, az életemet köszönhetem ennek az elhatározásomnak. Csak azért írtam le, hogy bebizonyítsam, az ön emberdarálójából is volt menekülés, mert aki csak tehetett, menekült a Szovjetunió áldásai elől. Sajnos ez a legtöbb esetben katasztrófával végződött. Az emberi élet teljesen értéktelen volt ebben a modernkori rabszolgatartó államban.

Sajnálatos tény, hogy sok tízezer honfitársamnak nem volt ilyen szerencséje. Néhányuk még Szolyváig sem jutott el, több ezren pedig a tábor kegyetlenségének estek áldozatul. Meglehet, hogy erről ön nem is tudott, nem akart tudomást venni. Kiadta a parancsot, a többit elvégezte a gyilkoló gépezet, csak be kellett indítani, és a fogaskerekek olajozottan működtek, bedarálva emberi testeket. Állítólag azt mondta, hogy a magyar kérdés va-gonkérdés. Micsoda cinizmus, hiszen a marhavagonokba terelt embereket valóban a vágóhídra hurcolták.

Hát így szerette ön a magyarokat? Pedig budapesti helytartója, Róth Manó, akit Rákosi Mátyásként gyűlölt meg egy egész ország, minduntalan azt hangoztatta, Sztálin elvtárs mennyire szereti a magyarokat. Sztálin elvtárs maga is magyar. Furcsa, de a székelyek egy része is ebben a tudatban élt, hogy a nagy Dzsugászvi li sosem mulasztja el megkérdezni a román kommunista vezetőktől, hogy vannak az én székelyeim. Kétségtelen, hogy a vi-

lágtörténelem nagy manipulátora volt. A félelem volt a legnagyobb fegyvere. Tökélyre fejlesztette a rettegés légkörét. Ahol Pávlik Moroz, és hozzá hasonló mosott agyúak, a saját családjukat jelentették fel a hatóságoknál, akik bűne csak az volt, hogy nem akartak éhen halni.

Furcsa, de ma is akadnak olyan eszementek, akik tisztelik a földöntúli kegyetlenséget. A közelmúltban új szobrot avattak fel Zaporozsjében. Egy olyan országban, ahol a nagy Sztálin parancsára emberek millióit ítélték éhhalálra, kényszerítették kannibalizmusra. Azt mondják, az idő megszépíti a dolgokat, de van, amit nem lehet, ami mindig ott fog kísérteni az emberiség kollektív tudatában.

Mi nem felejtünk, nem tudunk felejteni. Nem felejthetjük el az idegen földben, jelöletlen sírokban nyugvókat, a megnyomorított életeket, a tönkretett családokat, az elrabolt értékeket. Nem felejthetjük el, hogy a szovjet jóteköny tevékenysége Kárpátalját, legalább száz évvel vetette vissza a fejlődésben. Az „itt ezer évig nem volt semmi” szlogennel láttak neki a módszeres rombolásnak.

Az ázsiai barbarizmus beköltözött Európa közepébe, és úgy tűnik, tartósan berendezkedett. Személyes tragédiánk ez, hogy mi sem tudunk szabadulni hatása alól. Egy kaukázusi gazember vértől mocskos csizmájával tiporta el embermilliók álmát. S a rémálom nem akar véget érni.

Ezt a levelet azért vettem papírra, mert érzem, hogy már közeleg a vég. Halálom utáni sorsomat nem tudhatom, de a Teremtő irlgalmazzon önnek, ha egy helyre kerülünk! És ezt nyugodtan vegye fenyegetésnek!

*Egy túlélő az egykori Bereg vármegyéből
Kelt Beregszászon, a XXI. század elején*

*

Sztálint egy pillanatig sem hatotta meg a levél, talán kicsit felbosszanította annak számonkérő, pimasz stílusa. A halála óta megtanulta, hogy ahol most lakik, nem ő a legfőbb, korlátlan hatalommal rendelkező nagyúr.

Eközben egykori mentora, a nagy Lenin, a lángeszű tanító végre leült az egyik fotelba, hogy megpihentesse szifilisztól elgyötört testét. Mitracseknek a szó hallatán eszébe jutott, hogy több ezer éve, Gilboa hegyénél a szifilisztesusok győzték le Saul királyt, ebben az ütközetben nemcsak a zsidók első királya, de fia, Jonatán is elesett. S mivel kiontották a herceg vérért, innét kapta nevét a piros Jonatán alma. Különben, róla szól az új Oscar-díjas magyar film, a Saul fia.

– Elég legyen, végre! Ezek itt most komoly dolgok. A Mitracsek család megúsza a vészterhes időket, egyetlen tagja sem járta meg a GULAG vagy a GUPVI táborait. Ezzel a névvel nyugodtan kiadhatták magukat szlováknak, és akkor mentesültek minden jóvátételi munkától. De az vesse rájuk ezért az első követ, aki nem ezt tette volna a túlélésért.

Eközben Sztálin röviden ismertette, mi áll a neki írt levélben, szerinte Iljics is hasonló tartalmút kapott. Igaz, hogy a Vezető nem foglalt el egyetlen négyzetméter magyar földet sem, és nem is hurcoltatta el őket.

Az idegességtől remegő kézzel halászta elő a zakója belső zsebéből a szemüvegét. Már életében is sokszor kellett használnia. Talán, ha hamarabb íratja fel magának az orvosával, még idejében felismerte volna Dzsugásvili igazi természetét. Sajnos nem így történt, embermilliók sorsa dőlt el Lenin rövidlátásán.

*

Tisztelt Vlagyimir Iljics elvtárs!

Címzés: Moszkva, Kreml, Mauzóleum.

Amennyiben a címzett már nem tartózkodik a megadott helyen, kérem, ezt a levelet küldjék utána a pokolba!

Több mint húsz év után jöttem vissza szülővárosomba, Beregszászba. Arra számítottam, hogy időközben nagy változások mentek végbe a város arculatán. Láttam, hogy kibővült a régi piac és épült egy új is, a belváros megszépült, számos bank, patika, bolt, bár stb. nyílt, de a legszembeütőbb változás a hiányod. Igen, a régi emlékeket felelevenítve hiába kerestem talapzaton álló, ércebe merevedett alakokat a szürke beton köntösbe bújtatott zsinagóga előtt, amit „Dom Kultúrnak” csúfolt a vörös csillagos humor.

Emlékszem, gyerekkoromban mennyi történetet hallottam a jótéteményeidről. Már az óvodában megtudtam, hogy te vagy a megváltó, igaz, nagymamám a templomban egy kereszten lógó, vézna, hosszú hajjú, szakállas férfiről állította ugyanezt, de én akkor nem hittem neki, hiszen már jól tudtam, hogy a klerikálisok a nép ellenségei. A vallás a szegények ópiuma, a papok pedig a babona vámszedői. Igaz, a szocializmust építgető proletár öntudatomat egy kicsit megingatta nagyanyám finom almás pitéje, amit azért süített, hogy a kedvemben járjon. De mégsem hagytam magamat lekenyerezni vagyis lepitézni. Bár akkor még kalácsnak hívtuk, mint ahogy a zsemlet bulácskinak.

Kezdetben, csak képekről, a könyvek illusztrációiból ismerhettelek, aztán egyszer, amikor a szüleimmel sétáltunk a városban, ott álltál teljes valódban, a mennyei magasságokban. Lenin papó, a nép jószágos útmutatója. Három éves lehettem, akkor úgy hatott rám e látvány, mint felnőtt turistára a Szabadság-szobor, Amerika előszobájában. A szívem megtelt melegséggel. Feltűnt nekem, mennyire hasonlítasz apai nagyapámra. Talán az öreg is, az irántad való tiszteletből öltözködött az 1920-as évek proletár rokokó divatja szerint. A petrográdi jampit hozta, hitelesen. Sosem mulasztottam el köszönni neked, valahányszor csak elhaladtam előtted. Akkor még nem értettem, miért mondja édesanyám sajnálkozva: „Na, ebből a gyerekből is egy nagy kommunista lesz.” Hát nem lettem, mert később mégis megértetem mi is az igazság veled kapcsolatban.

Hallottam, hogy a szobor árát „önként”, kétszer is levonták a lakosságtól, diáktól kezdve a nyugdíjasig. Ez is csak az irántad való, végtelen szeretetet tükrözte. Később én is szégyenkezve néztem a tükörbe, amiért évekig elhittem a képtelen történeteket. Ugye, azt a finnországi kunyhót te sem gondoltad komolyan? Na, és a lezárt német szerelvényről egy szót sem hallottam korábban. Meg hát a svájci száműzetés mégiscsak más volt, mint 25 év a GULAG-on. Igaz, ez már nem a te kivételes agyad nagyszerű terméke volt. Legjobb tanítványod ördögi elmével fejlesztette tovább korai kezdeményezéseidet.

Istenem, ha belegondolok, hogy az évek során mennyi virágot raktam le a lábaid elé, a zöldek biztosan a fejemet követelnék. Minden ünnep nálad végződött, az új házások is a színed elé járulva kezdték meg közös életüket. Az iskolában büszkén vettem át a gyerekkori képmásoddal ékesített oktróbia csillagot. Ekkor ötlött fel bennem először a kérdés, hogy Uljanovból hogyan lettél először Lenin, aztán meg Grád?

Később megesezt, hogy fehér éjszakákon, a rendőri őrzáratot elkerülve, kísétáltam hozzád, hogy kérdőre vonjalak. Miért szemétkednek velem az iskolában a magyarságom miatt? Miért kell nekem belépni a pártba, hogy magasabb beosztásba kerüljek a munkahelyemen? Miért kell többet dolgoznom a kevesebb fizetésért? Miért kell már hajnalban sorban állnom két vekni kenyérért? Hol marad a beígért jólét? Mikor jön el végre a proletár Kánaán?

De mégis, hozzá tartoztál a gyermekkoremhoz, a fiatalságomhoz, a városhoz, ahol megszülettem. Amikor úgy döntöttem, hogy elhagyom ezt a tejjel-mézszel folyó örömtanyát, még egyszer eljöttem hozzád, hogy veled együtt magam mögött hagyjam az addigi életemet is. Most is azért jöttem ide, az egykor szebb napokat megért Népszínház épülete elé, hogy visszakö-

veteljem az emlékeimet, amit akkor nálad hagytam letétben. Erre tessék, azt kell megtudnom, hogy te már két évtizede leléptél.

Cserbenhagytad az országot, a fél világot, a várost és cserbenhagytál engem is. Most kitől kérjem vissza az életemet? Mondd, ki adja vissza az emlékeimet?

Tisztelettel: egy volt beregszászi lakos

*

Lenin befejezte az olvasást, majd láthatóan megkönnyebbülve, átnyújtotta a papírost Sztálinnak. Miután ő is elolvasta, indulatosan földhöz vágta.

Mitracsek nem ügyelt rájuk, gondolataiba temetkezett. Pedig a két ss egyén miatta, vagyis az ügye miatt érkezett a védegyelet irodájába. Ugyanis L. J. több könyvében is szerepet kaptak. S ezek a szerepek nem vetnek éppen jó fényt rájuk. A védegyelet szakemberei azt gondolták ki, hogy meghívják Lenint és Sztálint, s megpróbálják valamiképpen felhasználni az író ellen indított hadjáratukban, hiszen kései követőik ma is nagy befolyással bírnak Európában. Nem árt egy kis politikai tőke, hátszél. Mitracsek úr ezt ekkor még nem tudta, az nem ment a fejébe, mit keresnek ezek ketten a kitalált alakok védegyeletében, hiszen ők nagyon is valóságos, eszméjükben ma is élő személyek. Ellentétben mondjuk vele.

Elmosolyodott, amikor arra gondolt, milyen arcot vághatott az író, amikor megszökött a koporsóból. De hát ő előre figyelmeztette, megmondta neki. Vele aztán nem lehet packázni! Ő mégiscsak egy nemesi sarjadék, ő Mitracsek úr! Ez a név már fogalom. Na, nem fogíny, mint e szó szinonimája. Sokkal inkább egy erős tépőfog, egy fogsor, egy megalodon fogsora, egy kardfogú tigrisé, amit majd megemleget az író.

Hát nem lehet, hogy egyszer csak és kizárólagosan vele foglalkozzon? Csak rá szánjon egy egész kötetet? Hát akkor mivégre alkotta meg őt, ha már az elején bevégezteti? De még most sincs semmi veszve, hiszen történt már a szakmában számos eset, hogy egy mű szereplője visszatér a halálból. Ott van Sherlock Holmes, akit Doyle az olvasók nyomására menekített ki a vízesésből, vagy egy újabb-kori példa, Boby Ewinggé, aki dacára annak, hogy tucatnyi részen át volt hullá, mégiscsak szerepel a legújabb sorozatokban. Eszébe jutottak más alakok is, de még neki is be kellett látnia, hogy e tekintetben Drakula vagy Conor McLoud nem a legjobb példa, a zombikról nem is beszélve. Az egyik ilyen amerikai sorozatban egy őrült tiszteletes a zombikat feltámadott szenteknek tartotta, és követendő célként

tűzte ki a halált, hogy hívei is feltámadottakká legyenek. Hát most ő is feltámadt holtából, de korántsem agyhalottként született újjá. Nagyon is felvilágosult vagy inkább megvilágosodott.

Ekkor kinyílt az ajtó, és egy hölgy Mitracseket szólította, pedig a kecskeszakállú már ugrott volna. Sztálin továbbra is mozdulatlanul ült a fotelban, a régi szép időkhöz merengett, amikor az operából két felvonás között áthajtatott a Ljubljankába, agyonlőtt egy-két elvtársat, és a kezdésig még vissza is ért. De ugyan, ki merte volna nélküle elkezdni a következő felvonást?

– Kérem, foglaljon helyet! A telefonban azt mondta, hogy az ügyvéd végül elvállalta az ügyét. Most meg kell beszélünk a stratégiát. Elsősorban rendeznünk kell az anyagiakat. Ez nagyon fontos a számunkra, de gondolom, önnek sem közömbös téma. Sajnos a szervezetünk nem valami gazdag, de bizonyos mértékben hozzá tudunk járulni a perköltségekhez, na persze, amennyiben nem sikerül megegyezniük peren kívül.

– Ez nem valószínű. Ön nem ismeri az írómat. Makacs ember. Amit a fejébe vesz, abból nem enged. L. J.-nek már nagyon sok kellemetlensége származott a konokságából. Nehezen hajlik a kompromisszumokra, ebből kifolyólag számos szerkesztővel keveredett már vitába. A vége az lett, hogy egyre kevesebb publikációs lehetőséghez jut.

– Nos, közben azért végeztünk némi háttérvizsgálatot, ami azt bizonyította, hogy az ön írója sok helyen publikál rendszeresen. Gondolok itt napilapokra, hetilapokra, havi és negyedéves kiadványokra, az internetes folyóiratokról nem is beszélve.

– Arra kérem, hogy inkább ezekről a témákról zárt ajtók között beszéljünk! Nekünk sem lenne jó, ha ebből valami plusz probléma adódna. Ki tudja, talán a NAV illetékesei is olvassák a könyvet. Arról már nem is beszélve, ha mondjuk az ukrán adóhivatal egyik magyar származású munkatársa kezdi el feszegetni az író és egyben az én anyagi ügyeimet. Ne felejtse el, kérem, hogy Mitracsek úr kettős állampolgár! A Facebookról (Huss!) már úgyis értesültek az ismerőseim és a barátaim, de nem szeretném, ha a lehetőségek országának hatóságai ezért rám szállnának. Tudja, nálunk odahaza, nem nézik jó szemmel a kettős állampolgárságot. Mindenki szeparatistát és árulót látnak. Az autonómia szóra kiveri őket a hideg verejték. Bár nincs állami vagy önkormányzati tisztségem, de ha nem vagyok elég óvatos, könnyen felkerülhetek én is a halállistára. Nem szeretném, ha az ukrán békejobb az arcomon csattanna.

Szóval, az íróhoz visszatérve, kötve hiszem, hogy hallgatna a szép szóra, és önként teljesítené a követelésemet, legyen az anyagi vagy más jellegű.

– Ki tudja, talán most mégiscsak meggondolja magát. Az ő karrierjének is sokat árthat egy ilyen ügy, egy botrány. Egyébként elgondolkodott már azon, hogy milyen következményei lesznek ennek a pernek magára nézve? Ha megnyeri is, az író örökre szakít magával, és több művében már nem fog szerepelni. De más írók sem szeretnék olyan alakot, aki perbe fogja alkotóját, még ha azt jogosan teszi is. Ezzel a következménnyel nem számolt? Senki sem fogja átvenni és tovább írni a történetét. Még mellékszerplő sem lesz. Végül az író akarata mégiscsak beteljesül.

– Természetesen mindent jól átgondoltam és számításba vettem. Ilyen esethez, amennyiben a bíróság nem kötelezi az írómat életrajzom folytatására, több lehetséges szerzővel is tárgyaltam. A legígéretesebbnek P. mester mutatkozik, de azt kérte, hogy ameddig nem biztos a dolog, ne említsem sehol a nevét. Most jut eszembe, hogy ő sem említette. Mindenesetre, a Kárpátinfóban és a Beregi Hírlapban hirdetést adtam fel, hogy írók vagy egyéb tollforgatók keresek életem regényének folytatásához. Sajnos eddig csak egy idősebb feljelentés-író, és Uhrin Benedek jelentkezett egy Rebeka nevű kutyával.

Mitracsek elgondolkodott: pedig ezek a firkászok mind a hírnévre, a sikerre hajtanak, mégha olykor álnevet is használnak. De ha száz könyvig is élek, akkor sem fogom megérteni őket. Külön állatfaj ez a valós emberek között. Sokszor jutott eszébe, miközben vakon követte az író utasításait, és keveredett az egyre kellemetlenebb helyzetekbe, megesisik, hogy már nem tudja követni a történet menetét. Most még mindig az író, akit ő keresztre akar feszíteni, szövi tovább a mesét, vagy önálló életre kelt és sodorja magával a szereplőket? Nem lehet, hogy éppen ő, Mitracsek úr ébredt öntudatra, és eddig képzelt elméje olyan dolgokra lett képes, amit fel sem tudott korábban fogni? Sem ő, sem az író, sem az olvasó. De ez esetben az olvasó volt a legnehezebb helyzetben. Pedig dehogyis. Az olvasóknak az a dolguk, hogy elolvassák a szöveget és értelmezzék, ha tudják. Az írónak viszont ki kell találnia, meg kell alkotnia, még ha a végtermék értelmetlenül sikeredik is. A szereplő csak szerepel, egy forgatókönyvre erősítve mozog a szöveg adta keretek között. Mitracseknek éppen ebből volt elege, hogy holmi kárpátjai íróska marionettbábuként rángassa történetről-történetre. De legalább valami izgalmas történetet rittyentene köré.

Mondjuk James Mitracsek néven titkos ügynökként mentené meg a világot, de legalábbis házról-házra járva adná el L. J. soros (sicc), következő

könyveit. Á, nem, semmi köze a magyar származású milliárdoshoz. Sajnos, mert akkor lenne pénze a létre, és művészete is nyugodtabban, s főleg jóllakottabban teljedhetne ki. Na, persze, pont az utóbbi fogja pénzzel támogatni ezt a névtelen *klaviatúra-betyárt*. Pedig volt eset, amikor megszánta alkotóját, annak álmába furakodva igyekezett ötleteket sügni, sugallni. De mi történt, amikor felébredt, azt gondolta, hogy az ő elméjéből valók ezek a történetek. Miközben Mitracsek és az író gondolatai összekeveredtek, egy olyan történeti káosz jött létre, ami az olvasók agytekvérényeit állítja megpróbáltatások elé.

*

– János!!!!!! – kiáltott erélyesen az író édesanyja. Érezte, hogy a szövegthalmozás már kezdi elérni azt a határfokot, amit már az anyai szeretet sem tud igazán tolerálni.

– Na, ugye? Én megmondtam már az elején! Kérem, ezt is tessék jegyzőkönyvbe venni! – szólalt meg Mitracsek úr.

– Kérem, csak mindent a maga idejében! Maradjunk a tárgynál, azaz a történetnél. Még nem tartunk a pernél. Még meg sem született a vádirat. Kérem, először is tegyék meg a feljelentést! Nyújtsák be öt példányban! Hogy hová? Hirtelen nem is tudom, hogy ebben az ügyben melyik hatóság az illetékes.

– *Nem tudom, hogy ezt ki mondta, mondjuk az éteri főbíró. De tudja mit, kedves olvasó, ezt az Ön fantáziájára bízom! Ha e tekintetben, vagy más dologban kérdése volna, kérem, írjon a következő elektromos postacímre: cadaloraster@gmail.com. Ha a bíróság döntése után még módomban áll, mindenképpen válaszolni fogok minden kérdésükre. L. J., aki most nem az, aki ezt a történetet írja, hanem az, akit Mitracsek úr perbe kíván fogni.*

Mitracsek úr eszmefuttatásának végére érve, fáradtan törölte meg agykicsapódástól gyöngyöző homlokát. Egy pillanatra elgyengült és olyan gondolata támadt, hogy visszalép a pertől, mi tagadás, megszánta az író. Hess, oktondi gondolat! Hogy is egyezne ki azzal, aki ilyeneket írt róla?

Mitracsek úr szerette az életet, csak az nem szerette őt. Nem az első viszonzatlan szerelem volt ez az életében, amelynek elfuseráltságát már számos adattal alátámasztottam. Úgy érezte, végleg becsapták előtte a budiajtót. Ez meg is felelt a valóságnak.

Hát igen, amikor már lankadni érzi harci kedvét, elég csak beleolvasnia a könyvbe, a fekete dossziéba, ahogy ő nevezte magában. Igazából nem szeretett volna családost, vagyis igen, de koránt sem olyat, mint amilyet az

író alkotott számára. Szeretett volna egy társat, egy olyan társat, akit ő választhat ki. Talán ezért is jött össze Budapesten Édes Annával. Először rendben is volt minden, de később egyre több probléma adódott. Rádöbent, hogy ez a nő pszichopata, de legalábbis antiszociális, jelentsenek is bármit ezek a kifejezések. Pedig milyen jóleső érzéssel töltötte el, hogy az Annával való liezonja miatt az íróat akár még a plágium vádja is érheti. Mit érheti? Ezt bele is írta a vádiratba. *(A feljelentés szövegére gondolt, mert hát, bár a világ dolgai lassan a fejük tetejére állnak, azért a vádiratot még az ügyészség állítja össze. Vagy mégsem?)*

Na, mindegy is, azt hiszem, Mitracsek és a jogvédő további beszélgetésének ismertetésétől el is tekinthetek, a későbbiekben úgyis kiderül, hogy mi került még szóba.

Akkor most itt egy kis szünetet tartok, hogy az olvasó megpihenhessen.

*

Kérem, hogy csendesedjenek el, szálljanak önmagukba! Hallgassanak valami megnyugtató zenét! Vegyenek mély levegőt, majd fújják ki! Érezzék, ahogy a testiükben szétárad a cscsi! Az erő Önökkel van és én is. Na, jó, akit ez nem érdekel, menjen ki a konyhába, bontson fel egy sört, és igya meg egy dupla hamburger társaságában! Ezt neked, update Norbi!

Ha visszajöttek, kérem, szemléljék meg a művet, amit K. I. grafikusművész alkotott, miközben részt vett a Mitracsek urat végső útjára kíséző gyásznép sorában! Elgondolkodtak már ezen? Gyász és nász, mennyire két különböző fogalom, és csak egy betű a különbség. Vagyis, egyik esetben kettő, mivel ugye, a gy a g és az y nászából keletkezett. Gyász és nász, násznép és gyásznép, yin és yang.

– Na, azért most senki ne gondolja azt, hogy ennek a maszlagnak itt bármi köze is van a filozófiához!

Akkor még egyszer a grafika. Most értesültem arról, hogy a művész visszalépett művének széleskörű bemutatásától. Mit lehet tenni, ilyenek a művészek, kiszámíthatatlanok, sértődékenyek, megbízhatatlanok. E tekintetben a kárpátaljaiak sem kivételek. Kishazánkban annyi a képzőművész, hogy ha valaki vaktában feldob egy kalapácsot a levegőben, az biztosan egy festőt, szobrászt vagy grafikuszt talál el.

Be kell látnunk, hogy mi, irodalmárok, kisebbségben vagyunk, úgy 1:5-re saccolom az arányt. De az írókat sem kell féltetni, ami a hisztériát illeti.

Néhány évvel ezelőtt az egyik költő, ha létezik ez a meghatározás, és használni is szabad a verseket író hölgyekre, megkeresett a világhálón, hogy

a segítségemet kérje az anyaországi irodalmi és közéleti folyóiratokban való publikálási esélyeinek növelésére. Azt válaszoltam neki, én csupán annyit tehetek, hogy egy ajánlással továbbküldöm az általam ismert szerkesztőknek. A végső szót mindig az adott lap főszerkesztője mondja ki, szubjektív döntést hozva. Sajnos a hölgy verseit sehol sem kívánták közölni, ezt meg is írtam neki, nem tudván, hogy milyen bajt zúdítottak a fejemre. Ugyanis nyomban írt egykori mentoromnak, aki akkor éppen az ő motorvonatát próbálta sínre tenni, és bepanaszolt, hogy én szakmai féltékenységből őt letiltottam Magyarország minden jelentős folyóiratánál. Na, erre varrjál gombot, Mitracsek úr! És akkor ezt is kérem jegyzőkönyvbe venni!

Természetesen erről szó sem volt. Különbösen sem tennék ilyet soha, még ha módomban is állna.

– Ez most valóban igaz. Ezt én is alátámasztom. Az író, a tőle telhető módon, mindent megtesz, hogy segítse a pályakezdő fiatalokat, vagy ha módja van rá, igyekszik beajánlani pályatársait a különböző folyóiratokhoz, alapítványokhoz, kiadókhöz. Csak velem bánik sokszor mostohán. Velem, aki legközelebb állok hozzá – szólott Mitracsek úr.

